

Tekst | Robert-Jan van den Berg, Geert-Jan Verkade Beeld | Building Changes

Samen maken we de buitenruimte

Goed ontworpen, aangelegde en beheerde buitenruimte heeft een grote meerwaarde voor de leefbaarheid en de economische ontwikkeling van het stedelijk gebied.

Gemeente Alkmaar wil vanuit een duurzame sociaal maatschappelijk verantwoorde aanpak uitgroeien tot de complete en dynamische hoofdstad van Noord-Holland-Noord waar Leefbaarheid, Veiligheid, Bereikbaarheid en Werkgelegenheid in samenwerking met bewoners en bedrijven worden vormgegeven.

OPEN CONVENANT ALKMAAR

Vanuit die ambitie heeft de gemeente Alkmaar en Stadswerk de samenwerking met regionale partners gezocht. De kenniskring Alkmaar (GP Groot Infra, Van de Bult Grond- Weg- en Waterbouw, Schot Infra), Gemeente Alkmaar en Stadswerk072 constateren dat er een impuls nodig is in de bouw waar het gaat om vernieuwing bij routinematige projecten. Die vernieuwing zou moeten leiden tot 'doorbraak'- innovaties bij zowel opdrachtgever als opdrachtnemer en moet de verspilling, die veelal aangeduid wordt

Grondwerk ten behoeve van put Prins Hendikstraat, grondtransport op de vierkante meter, weinig werkruimte.

'Het vervangen van de riolering geeft Stadswerk072 gelijk de mogelijkheid om de wijk klimaatbestendig te maken'

Convenantteam en inwoners werken samen in het project Emmakwartier.

als faalkosten, terugdringen. Dit alles onder de voorwaarde dat de kwaliteit van de geleverde dienst tenminste gelijk blijft en de hinder voor burgers en bedrijven, als gevolg van de bouwwerkzaamheden, wordt teruggebracht.

De partijen hebben daarom uitgesproken om op een intensieve en open wijze gezamenlijk te willen werken aan samenhang, kennisontwikkeling en kennisdeling.

AANPAK DUURZAAM GWW

Projecten worden steeds ingewikkelder. Daarnaast wordt de omgeving waarin we projecten realiseren steeds complexer. Het multidisciplinaire karakter en de grootte ervan, vormen voor de civieltechnische ingenieur én de opdrachtgever een steeds grotere uitdaging.

Daarom zijn opdrachtgevers steeds meer bezig met professioneel opdrachtgeverschap. In

Straat inwaten in het kader van verdichting als voorbereiding.

de complexe infrastructurele werken kunnen marktpartijen al in een vroeg stadium van een project op een professionele en creatieve manier bijdragen. Daarnaast heeft de opdrachtgever een maatschappelijke verantwoordelijkheid bij de realisatie van het werk.

De Aanpak Duurzaam GWW is een procesaanpak waarbij circulariteit en duurzaamheid, het liefst zo vroeg mogelijk, geïntegreerd worden in het proces van analyseren, afwegen, ontwerpen en specificeren. De nadruk ligt op het behalen van duurzaamheidswinst door de kansen per project te benutten. Door de sa-

menwerking in het kader van het Open-convenant kunnen de aannemers in een zeer vroeg stadium hun kennis en ervaring inbrengen om zo maximale duurzaamheidswinst te realiseren.

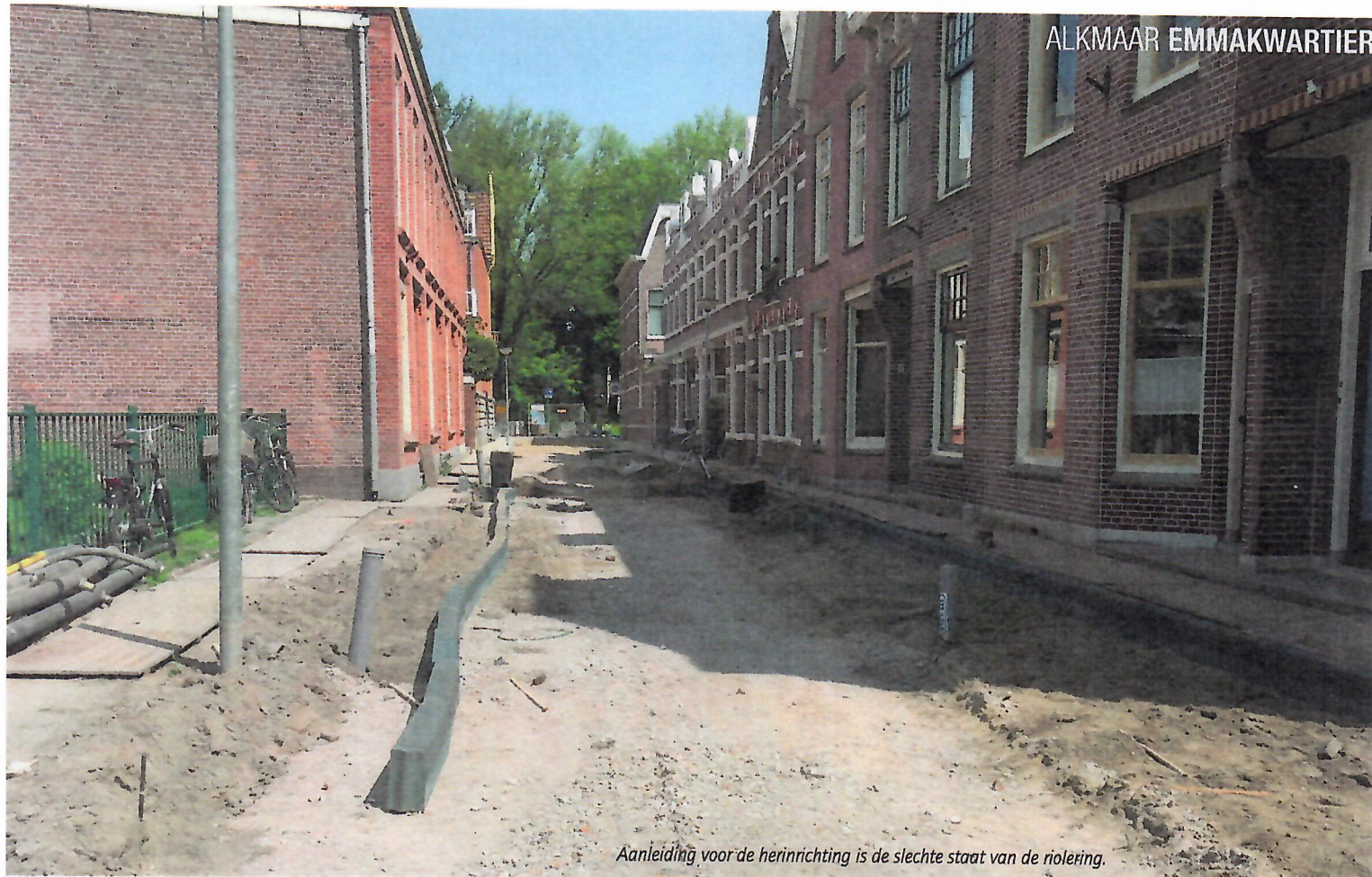
EMMAKWARTIER ALKMAAR

Aanleiding voor de herinrichting is de slechte staat van de riolering. Het vervangen van de riolering geeft Stadswerk072 gelijk de mogelijkheid om de wijk klimaatbestendig te maken. Het klimaat verandert met steeds hevigere buien tot gevolg. De huidige riolering is hier niet op berekend en kan het water niet snel genoeg afvoeren met (mogelijk) water-

overlast tot gevolg. Veel regenwater gaat op dit moment naar een rioolwaterzuivering. Met de aanleg van het nieuwe rioolsysteem behoort dit tot het verleden. Het hemelwater wordt afgevoerd naar de Nieuwlandersingel in plaats van naar de rioolwaterzuivering. Naast de aanplant van meer bomen in de wijk worden ook geveltuinen aangelegd.

VOORBEREIDING EN AANBESTEDING

De duurzaamheidsaspecten c.q. prioriteiten, vooraf door Stadswerk072 vastgesteld, waarrekening mee gehouden diende te worden waren: ➤

Aanleiding voor de herinrichting is de slechte staat van de riolering.

- Bereikbaarheid tijdens uitvoering van de werkzaamheden zowel voor bewoners, leveranciers, alsmede stadsreiniging
- Bomen en groenvoorziening in de wijk
- Water op straat minimaliseren
- Natte kruipruimtes bij bewoners
- Bewonersparticipatie i.v.m. overleg omtrent verschillende uitgangspunten
- Monumentale panden
- Politiek gevoelig project i.v.m. inbreidingsproject het nieuwe Emmakwartier
- Complexe ruimte door de dichte bebouwing
- Opslagruimte materiaal en materieel
- Doorlooptijdverkorting en in 1x goed
- Kabels en leidingen (de straat 1 keer open)
- Coördinatie van het werk
- Aanbestedingsprocedure
- Respect en plezier
- Integrale kosten

Het beheersen van de risico's via de gebruikte methodiek Risman levert enorm veel op in afstemming rondom de technische en inhoudelijke vraagstukken, maar ook in relatie met de omgeving zoals bewoners en bedrijven binnen de projectscope.

Het binnenstedelijk werken en omgaan met bewoners en bedrijven wordt steeds problematischer doordat in een beperkte ruimte veel belangen bij elkaar komen, waarbij ook politieke belangen een belangrijke rol vormen. De complexiteit vraagt om een duidelijke en heldere aanpak en eenduidige communicatie.

Gezamenlijk met de bewonersvereniging is een bewoner gevraagd om als linking pin te functioneren en in hun belang als gespreksvoerder op te treden. Deze bewoner beschikt over een profiel dat uitstekend past bij de gevraagde rol: Gerespecteerde buurtbewoner, Communicatief sterk, Kennis van de wijk, Kennis van de openbare ruimte en vooral betrokken. Zij heeft dan ook een belangrijke rol gespeeld bij de risicosessies, de gesprekken met de bewoners, de bewoners informatieavonden etc.

Het beheersen van de risico's is ingestoken op Realistische planning, Faseringen van het werk, Beschikbaarheid en bereikbaarheid, Budgettering, Depot materiaal en materieel, Inrichting (verharding en groen). Door het gezamenlijk komen tot één plan van aanpak met een Voorlopig, Definitief en Uitvoeringsontwerp worden faalkosten en verspillingen voorkomen. Waarbij vooral ook veel gedoe en discussie rondom meer en minderwerk in de uitvoering (opdrachtgever/aannemer) wordt voorkomen. Het meer en minder werk wordt gereduceerd tot een minimum waardoor projectbegrotingen en ramingen weer op elkaar aansluiten.

De gezamenlijke focus op de afgesproken kwaliteit van het werk en daarmee het vertrouwen om in het belang van eenieder samen met plezier te komen tot een goed projectresultaat met een positieve beoordeling van de omgeving, maakt dat het leuk is om in de GWW te werken en er trots over te vertellen.

VIER BELANGRIJKE LEERERVARINGEN:

1. Respect en plezier: De daadwerkelijke uitvoering van dit werk in de binnenstad laat zien dat plezier en vakmanschap prima samengaan waarbij het elkaar kunnen aanspreken als de normaalste zaak van de wereld wordt beschouwd.
2. Wees transparant en ga uit van een gezamenlijke inbreng. Breng de gezamenlijke risico's en kansen in kaart. Werk aan een heldere borging in de beheersing en in het eigenaarschap. Voorkom verrassingen door regelmatig overleg.
3. Zorg voor optimale rolverdeling naar de leefomgeving. In het omgevingsmanagement draagt de opdrachtgever tijdens de plan- en ontwerpfase de zorg voor de informatie naar de bewoners. Tijdens de realisatiefase berust de communicatie over techniek, planning en locatie bij de opdrachtnemer. In beide fases blijven opdrachtgever en opdrachtnemer betrokken bij de communicatie.
4. Beleg vooraf haalbare verantwoordelijkheden in Kabels & Leidingen. De uitgangspunten kabels en leidingen worden door opdrachtgever helder in de uitvraag verwoord. Het voortraject, de inventarisatie van knelpunten en aanschrijvingen, worden door de opdrachtgever verzorgd.
5. Bouw gezamenlijk aan je basiskennis en probeer te vernieuwen. Biedt de mogelijkheid om kennis op te bouwen en deze in de praktijk toe te passen. ■